

Chapter: 1 to 7 & 1 to 3

- Q.1 दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा** 10
- 1 पंजाबवरील इंग्रजांचे वाढते वर्चस्व सहन न झाल्याने, मुलतानचा अधिकारी ..... याने इंग्रजांविरुद्ध बंड केले.
(अ) रणजितसिंह (ब) मूलराज (क) दलिपसिंग (ड) हैदरअली
  - 2 स्वातंत्र्यवीर सावरकरांनी १८५७ च्या लढ्याला '.....' हे नाव दिले.
  - 3 भारतातील संस्थाने ..... या गव्हर्नर जनरलने खालसा केली.
  - 4 जमशेद टाटा यांनी ..... येथे टाटा आयर्न अँड स्टील कंपनीचा पोलाद निर्मितीचा कारखाना स्थापन केला.
(अ) मुंबई (ब) कोलकता (क) जमशेदपूर (ड) दिल्ली
  - 5 १८५७ च्या लढ्यानंतर भारताविषयी कारभार करण्यासाठी ..... हे पद इंग्लंडच्या शासनात निर्माण करण्यात आले.
  - 6 जालियनवालाबाग हत्याकांडाचा निषेध म्हणून रवींद्रनाथ टागोरांनी सरकारने दिलेल्या ..... या किताबाचा त्याग केला.
अ. लॉर्ड ब. सर क. रावबहादूर ड. रावसाहेब
  - 7 गांधीजींनी आपल्या कार्याची सुरुवात .....
अ. भारत ब. इंग्लंड क. दक्षिण आफ्रिका ड. म्यानमार
  - 8 औद्योगिक क्रांतीला ..... मध्ये प्रारंभ झाला.
(अ) इंग्लंड (ब) फ्रान्स (क) इटली (ड) पोर्तुगाल
  - 9 पुण्यातील ..... या गांधी स्मारक संग्रहालयात गांधीजींच्या इतिहासाविषयी माहिती मिळते.
अ. आगाखान पॅलेस
ब. साबरमती आश्रम
क. सेल्युलर जेल
ड. लक्ष्मी विलास पॅलेस
  - 10 गीतारहस्य हा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला.
अ. लोकमान्य टिळक ब. दादाभाई नौरोजी क. लाला लजपतराय ड. बिपीनचंद्र पाल
- Q.2 एका वाक्यात उत्तरे लिहा.** 4
- 1 नावे लिहा.
मवाळ नेते - ....., ...
  - 2 जालियनवाला बागेत गोळीबाराचा आदेश देणारा अधिकारी कोण होता.
  - 3 गांधीजींनी भारतात पहिला सत्याग्रह कोठे केला
  - 4 दक्षिण आफ्रिकेत कृष्णवर्णीयांवर 1906 च्या आदेशान्वये कोणती बंधने घातली गेली.
- Q.3 टीपा लिहा. (Any Three)** 6
- 1 इंग्रजांची आर्थिक धोरणे.
  - 2 भांडवलशाही -
  - 3 वस्तुसंग्रहालये आणि इतिहास
  - 4 छायाचित्रे

Q.4 पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा.(Any Three)

6

- 1 स्वातंत्र्यलढ्यात भारतीयांची अस्मिता जागृत झाली.
- 2 लॉर्ड कर्झनने बंगालची फाळणी करायचे ठरवले.
- 3 इंग्रजांविरुद्ध पाइकांनी सशस्त्र उठाव केला.
- 4 युरोपातील राज्यकर्ते व्यापारी कंपन्यांना लष्करी संरक्षण व व्यापारी सवलती देऊ लागले.

Q.5 पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.(Any Two)

6

- 1 1857 च्या उठावात भारतीयांना अपयश का आले?
- 2 तक्ता पूर्ण करा.

दर्यावर्दी	कार्य
.....	आफ्रिकेच्या दक्षिण टोकापर्यंत पोहोचला
ख्रिस्तोफर कोलंबस	.....
वास्को-द-गामा	भारताच्या पश्चिम किनाऱ्यावरील कलिकत बंदरात पोहोचला.

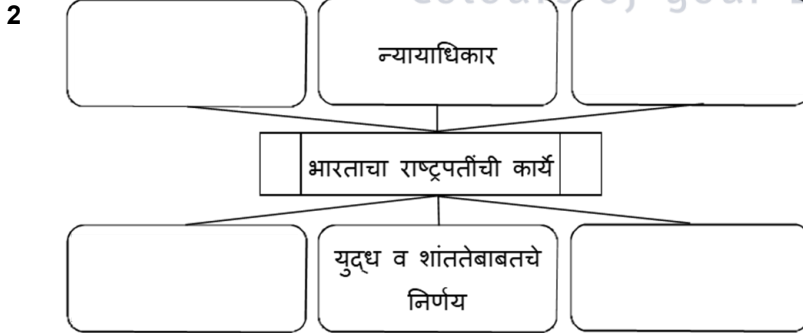
- 3 भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेची पार्श्वभूमी पुढील मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट करा.
  - प्रशासकीय केंद्रीकरण
  - आर्थिक शोषण
  - पाश्चात्य शिक्षण
  - भारताच्या प्राचीन इतिहासाचा अभ्यास
  - वृत्तपत्रांचे कार्य

Q.6 दिलेल्या सूचनेनुसार कृती करा.(PS)(Any One)

2

- 1

	मंडळाचे नाव	कार्ये
i.	कायदेमंडळ	.....
ii.	कार्यकारी मंडळ	त्यांची अंमलबजावणी करणे
iii.	न्यायमंडळ	.....

Q.7 पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.(PS)(Any Three)

6

- 1 लोकसभेच्या अध्यक्षांची कामे स्पष्ट करा.
- 2 लोकसभेचे सदस्य कसे निवडले जातात.
- 3 लोकसभेला पहिले सभागृह म्हणतात.
- 4 कायदा निर्मितीच्या प्रक्रियेतील टप्पे स्पष्ट करा.